

Beszámoló az az MTA Könyv- és Folyóirat Bizottságában (KFB) végzett tevékenységről (2013-2020)

Bevezetés

Ebben az írásban összefoglalom az MTA Könyv- és Folyóirat Bizottságában (KFB), a Kémiai Tudományok Osztálya (KTO) könyv- és folyóiratkiadási felelőseként, választott képviselőjeként, 2013. március és 2020. július között végzett munkát. Szeretnék képet adni az e területen végzett, az Osztályt érintő tevékenységről, az eredményekről a KTO osztályüléseinek, valamint a KFB ülések emlékeztetőinek felhasználásával. (A KFB-t az MTA közgyűlése választja meg, munkájában minden osztály választott képviselővel vesz részt.) E nyilvános dokumentumok mellett az olvasó figyelmébe ajánlom a KFB éves MTA közgyűlés számára készített beszámolóit, amelyek átfogó képet adnak az MTA könyv- és folyóiratkiadás támogatási rendszeréről, az elmúlt években történt változásokról.

E tevékenységnek az elmúlt időszakban sajátos ritmusa, időrendje alakult ki. Az Osztály a kérdéses év elején állást foglal a beérkezett könyv- illetve folyóirat-kérésekkel/pályázatokkal kapcsolatban, sorrendet és mértéket állapít meg osztályülés keretében. A javaslatot a KFB az év első felében megvitatja és felterjeszti MTA elnöki elfogadásra. Az Osztály és a KFB is évente két-két alkalommal foglalkozik a könyv- és folyóirat támogatással összefüggő kérdésekkel.

Az MTA Elnöksége 2012. január 31-i ülésén 4/2012. (I. 31.) számú határozatával fogadta el a könyv- és folyóirat-kiadási támogatások új pályázati rendjét. A felhívást a KFB készíti elő, a pályázatot az MTA elnöke hirdeti meg minden év őszén a következő évre vonatkozóan rendszerint novemberi/decemberi beadási határidővel. Az MTA Elnöksége 2013. szeptember 24-i ülésén 42/2013. (IX. 24.) határozott a meghívásos folyóiratpályázati rendszer bevezetéséről. A szakterületileg illetékes osztályok évente, a pályázat kiírása előtt javaslatot tesznek a meghívandó folyóiratokra. Ennek alapján a KTO először 2013. ősszel határozott.

2013

Hargittai Magdolna akadémikus, az Osztály KFB felelőse februárban kérte felmentését. Az osztályelnökkel történt előzetes egyeztetés után elvállaltam a felkérést. A Kémiai Tudományok Osztálya egyhangúlag támogatta az előterjesztést, így én lettem a KFB felelős (17/2013. (II. 19.)).

A 2013. évre vonatkozó pályázatok benyújtásának határideje 2012. november 30 volt. Három folyóirat- és egy könyvtámogatási pályázat érkezett. A KTO 2012. decemberi ülésén többségi szavazással elfogadta, hogy a 2013. évi KFB keret terhére mindhárom folyóirat illetve a könyv kiadása kapjon támogatást (84/2012. (XII. 11.)) (lásd 1. Táblázat)

Az MTA KFB elnöke, Paládi-Kovács Attila akadémikus, a 2013. március 20-i ülésen bemutatta a VII. és VIII. Osztály új KFB képviselőit: Borhidi Attila és Hudecz Ferenc akadémikusokat. Ezen az ülésen a KFB a kért módosításokkal elfogadta a 2013. évi kiadványterv-tervezetét, és felkérte a Bizottság elnökét, hogy azt terjessze az MTA elnöke elé jóváhagyásra. Megjegyezte, hogy azoknak az osztályoknak az esetében, amelyek 2013-as támogatása kevesebb, mint a 2012. évi, a 2014-es döntéskor a KFB a 2012-es eredeti támogatást veszi majd figyelembe (2/2013. (2013. 03. 20.)). (Az MTA elnöke jóváhagyta az MTA 2013. évi kiadványtervét.)

A KFB elnöke elmondta, hogy a Bizottság 2012. december 13-i ülésén javasolta, hogy a folyóiratok támogatására a jövőben meghívásos pályázati formában kerüljön sor. A meghívandó folyóiratok körét a szakterületileg illetékes tudományos osztályok határozzák meg. A pályázati rendet – a korábbi pályázati periódusok tapasztalatai alapján is – több ponton módosítani szükséges. A pályázatokat elektronikus úton, az Akadémiai Egységes Pályázati Keretrendszer (EPK) segítségével lehet benyújtani és feldolgozni. Bertók Krisztina főosztályvezető-helyettes elmondta, hogy a KFB pályázatok elektronikus beadása és kezelése már a 2014-re vonatkozó pályázat esetében (2013-ban) megvalósulhat. A vita során a KFB egyetértett azzal, hogy a) a tudományos folyóiratok esetében az MTA meghívásos pályázati rendszert vezessen be, b) a pályázatokat az Akadémiai EPK-ban kezelje a Titkárság. A pályázati eljárásrendre vonatkozó előterjesztést, ideértve az elektronikus kiadványok kezelését is, a KFB megtárgyalja, úgy hogy a végleges változatot a júniusi elnökségi ülés elé lehessen terjeszteni (4/2013. (2013. 03. 20.)). A KFB, mint közgyűlési bizottság minden évben beszámol az MTA rendes májusi közgyűlésének. A KFB elfogadta a bizottság közgyűlési beszámolójának tervezetét (3/2013. (2013. 03. 20.)).

Az Osztály szeptember 16-i ülésén – az Akadémiai kiadó felhívására – javaslatomra előterjesztette a 2013. évi Akadémiai Kiadói Nívódíjra Hargittai István: „Ambíció és kíváncsiság, avagy mi hajtja a tudományos felfedezőket” című kötetét. Az Osztály egyhangúlag támogatta az új rendszerben meghívandó folyóiratok listáját és a sorrendet: 1. Magyar Kémiai Folyóirat 2. Acta Alimentaria 3. Természet Világa 4. Kémiai Panoráma (54/2013. (2013. 09. 17.)).

A KFB decemberi ülésén a 2014. évi terv előkészítésével kapcsolatban Paládi-Kovács Attila elnök elmondta, hogy az MTA Elnöksége szeptemberi döntése értelmében megváltozik a KFB ügyrendje: a folyóiratok meghívásos, a könyvek pedig nyílt pályázati eljárásban részesülhetnek támogatásban. Kérésére az MTA elnöke a 2014. évi központi kiadványok keretből 6,6 M Ft-ot átcsoportosít a folyóiratok támogatására, így a folyóiratok kerete 90 M Ft, a könyveké 50 M Ft lesz. A módosított ügyrend rendezte a támogatott művek kötelempéldányainak az MTA Könyvtár és Információs Központjában (KIK) való elhelyezését, és a kizárólag elektronikus formában megjelenő

kiadványokkal kapcsolatos kérdéseket is. A pályázatokat az MTA Egységes Pályázati Keretrendszerben kell benyújtani. A határidő mind a könyvek, mind pedig a folyóiratok esetében 2013. december 19. A vita során - a határidő-módosítások elkerülésére érdekében - javasoltam a könyv-kéziratokra vonatkozó kritériumok szigorítását (csak a valóban nyomdakész, lektorált kéziratokkal lehessen pályázni).

Paládi-Kovács Attila tájékoztatta a bizottságot, hogy az MTA elnöke 2013. októberében, hosszabb tárgyalást követően, aláírta az MTA és az Akadémiai Kiadó közötti megújított keretszerződést. Ez újra-szabályozza a folyóiratok főszerkesztőinek kinevezési rendjét. A szerződés többek között a főszerkesztők életkorát 70 évben maximálja, a kort betöltő főszerkesztők tiszteletbeli főszerkesztői címet kapnak. A vitában a 70 éves korhatár kikötését diszkriminatívnak találtam. Az elhangzottak alapján a KFB határozatában azt javasolja, hogy „a főszerkesztők személyéről konszenzusos, alaposan előkészített, mind a szerkesztőséget befogadó intézmény, mind pedig a tudományos osztályok és illetékes bizottságaik álláspontját figyelembe vevő javaslatok születessenek. Javasolja továbbá, hogy a tudományos osztályok a folyóirat-pályázatok értékelésekor foglalkozzanak a szerkesztőségek megújításával” (7/2013. (2013. 12. 11.)).

2014

Az Osztály februári ülésén javaslatot tettem a négy-négy könyv- illetve folyóiratpályázat támogatására és a sorrendre. Az Osztály egyhangúlag támogatta az előterjesztéseket (101/2014. (II. 18.) és 102/2014. (II. 18.)). Hargittai István akadémikus felvetette, vajon miért nem pályázik a Magyar Kémikusok Lapja. Simonné Sarkadi Livia, a MKE elnöke megköszönte a kérdést. Válaszában elmondta, hogy tervezik a pályázat beadását a következő felhívásra.

A KFB márciusi 19-i ülésén Paládi-Kovács Attila elnök emlékeztetőül elmondta: az MTA elnöke 2014-re vonatkozóan a folyóiratokra meghívásos, a könyvekre nyílt pályázatot írt ki. A meghívandó folyóiratok körét az MTA tudományos osztályai határozták meg. A pályázatok elektronikus úton kerültek benyújtásra (EPK). A KFB az ülésen kért módosításokkal elfogadta a 2014. évi kiadványterv-tervezetét, és felkérte a bizottság elnökét, hogy azt a központi kiadványok keretéből támogatásra javasolt művek listájával együtt terjessze az MTA elnöke elé jóváhagyásra (2/2014. (2014. 03. 19.)). A könyvek támogatási kerete 50 M Ft, a folyóiratoké 90 M Ft. (A KFB elnökének kérésére az MTA elnöke 6,6 M Ft-ot átengedett a központi kiadványok keretéből a folyóiratok támogatására.)

A KFB elfogadta az MTA KIK-nek a támogatott művek kötelező repozitóriumi elhelyezésével és adataik MTMT rögzítésével kapcsolatos javaslatát (4/2014. (2014. 03. 19.)) és az MTA rendes májusi közgyűlése számára a 2013. évi beszámoló tervezetét (3/2014. (2014. 03. 19.)).

Az Osztály tagjait az április 22-i ülésen tájékoztattam arról, hogy az MTA költségvetéséből 50 M Ft áll rendelkezésre a könyvek támogatására, erre az összegre 160 M Ft igény érkezett. Az Osztály javaslata (kerekítve) 6,4 M Ft volt ebből a Bizottság 4,3 M Ft-ot hagyott jóvá. Jeleztem, hogy a KFB határozata az MTA elnökének aláírása után válik véglegesé. Bár ezek az összegek – mindkét kategóriában – magasabbak, mint a

korábbi évek támogatása, sajnálatos, hogy a felterjesztett igények csupán egy részének támogatása valósulhat meg. Beszámoltam arról, hogy Solymosi Frigyes kötetének kiadása a tervezett módon – a royalty keretből – megvalósul.

A Wiley kiadónál megjelenő folyóiratok után járó royalty átutalására két részletben kerül sor úgy, hogy a második részlet itthoni lekötése decemberben nehézségekbe ütközik. Kértem a kiadót, hogy az átutalásra a következő év elején kerüljön sor. Ennek megfelelően a 2014. évi összeg első részletének átutalása júniusban megtörtént, a decemberben esedékes második részletet pedig januárban utalták. Ez vált gyakorlattá a következő években. Az Osztály tagjai a júniusi ülésen egyhangúlag elfogadták a meghívásra javasolt folyóiratok listáját (lásd 1. Táblázat) (125/2014. (VI. 17.)). Ezen első ízben jelent meg a Magyar Kémikusok Lapja. Javasoltam azt is, hogy az Osztály jelezze: a Természet Világa folyóirat több osztály közös kezdeményezéseként kapjon támogatást, tekintettel a folyóirat ismeretterjesztő és interdiszciplináris jellegére.

Az MTA Közgyűlésen májusban megválasztott KFB júniusi, alakuló ülésén Lovász László elnök jelenlétében, Solymosi László, a KFB új elnöke bemutatta a bizottság új és régi tagjait. Az akadémiai könyv- és folyóirat-kiadási támogatással kapcsolatban elmondta, hogy összesen 198,4 M Ft az MTA könyv- és folyóirat-kiadásra fordítható kerete. Ebből 140 M Ft a KFB keret (folyóiratokra 90 M Ft, könyvekre 50 M Ft.) A Magyar Tudomány című folyóirat támogatása 20 M Ft. A fennmaradó 38,4 M Ft a központi kiadványok kerete, amelynek egy részéből az MTA elnöke a KFB által javasolt művek kiadását támogatta. A KFB új elnökeként kérte a jelenlegi támogatási keret szinten tartását, illetve lehetőség szerinti növelését kéri. A KFB egyetért azzal a javaslattal, amely szerint az Akadémiai Kiadó két évente adományozza a kiadói Nívódíjat. Ennek oka a kiadónál megjelenő kismennyiségű támogatott könyv miatt a nagyobb merítés és a szakmai színvonal megtartása (7/2014. (2014. 06. 26.)). A KFB elfogadta a Kémiai Tudományok Osztálya Antal Zsuzsa szakreferens által tolmácsolt javaslatát. A KFB azt javasolja, hogy az érintett természettudományi osztályok egymással egyeztessenek a Természet Világa támogatásával kapcsolatban (10/2014. (2014. 06. 26.)).

Az Osztály decemberi ülésén Perczel András akadémikus kifogásolta, hogy nem folyamatos, hanem évente egyszeri a KFB pályázatok beadása. Véleménye szerint ez nagymértékben megnehezíti a könyvek kiadását, mivel a pályázathoz kész kéziratot kell csatolni. Joó Ferenc osztályelnök hangsúlyozta, hogy kész az Elnökség elé terjeszteni bármely ésszerű, jól megindokolt javaslatot, ezért felkérte Perczel Andrást, hogy a KFB felelőssel egyeztetve készítsen elő egy javaslatot.

A KFB decemberi ülésén megismerte és elfogadta a támogatott kiadványok repozitóriumi elhelyezési és adataik MTMT-be való rögzítési kötelezettségével kapcsolatos tapasztalatokról szóló tájékoztatást. Továbbra is támogatja a kiadványok elhelyezési kötelezettséget, ugyanakkor olyan megoldásokat javasol, amelyek a kiadók, szerkesztőségek érdekeit és a hatályos jogszabályokat is szem előtt tartják. Egyetért azzal is, hogy a) a KFB elnöke mind könyvek, mind pedig folyóiratok esetében indokolt kérésre engedélyezhessen hosszú idejű embargó alá eső vagy

véglegesen zártkörű repozitóriumi elhelyezést, b) a szerzők (szerkesztők) az elhelyezési kötelezettségüket saját intézményi elhelyezéssel is teljesíthessék, amennyiben a hozzáférés nem korlátozott és azt az MTMT Minősítő Bizottsága minősítette (12/2014. (2014. 12. 11.)).

2015

A januári osztályülésen az elnök kérése az volt, hogy az Osztály anyagi támogatásával megjelent könyvekből, a szerzők juttassanak el egy példányt a titkárságra is. Ezesetben a könyv bemutatható az osztályülések alkalmával. Hargittai István akadémikus jelezte, hogy tudomása szerint az Akadémiai Kiadó minden támogatott könyve esetében küldött egy tiszteletpéldányt az összes támogatónak. Sajnálja, hogy ez nem történt meg, pótolni fogja. Beszámoltam arról, hogy a) a decemberi KFB ülésen elhangzottak szerint az elektronikus pályázati rendszernek köszönhetően csökkent a fel nem használt támogatás mértéke, b) az MTA anyagi támogatásával megjelent könyvek ingyenes elektronikus hozzáférést fogják biztosítani egy Open Access típusú megoldás keretén belül. Tájékoztattam az Osztályt, hogy 4 könyv- és 5 folyóiratpályázat érkezett, megköszöntem az ajánlásokat. A könyvpályázatok javasolt támogatási sorrendjét az Osztály tagjai előzetesen megkapták. Az Osztály egyhangúlag támogatta az előterjesztést (3/2015. (I. 20.)) (lásd 1. Táblázat).

Az Osztály márciusi ülésén elmondtam, hogy a KFB elfogadta a könyvek támogatásával kapcsolatos javaslatot. A folyóiratoknál a Magyar Kémikusok Lapja esetében csökkentett összeget hagyott jóvá, míg a Természet Világa támogatását, interdiszciplináris jellegére való tekintettel, az elnöki keretből javasolta a bizottság.

A KFB márciusi ülésén elfogadta a 2015. évi kiadványterv-tervezetét, felkérte a bizottság elnökét, hogy azt a központi kiadványok keretéből támogatásra javasolt művek listájával együtt terjessze az MTA elnöke elé jóváhagyásra. A KFB kezdeményezi a Természet Világa folyóirat támogatását a központi kiadványok keretéből. Tekintettel arra, hogy nincsenek osztálykeretek, a KFB nem támogatja, hogy egyes megszűnt folyóiratok támogatása automatikusan az adott osztályhoz tartozó más folyóiratok között kerüljön felosztásra (2/2015 (2015.III.18.)). A KFB elfogadta a bizottság MTA 2015. évi közgyűlése számára készülő beszámolójának tervezetét (3/2015 (2015.III.18.)).

Solymosi László, a KFB elnöke elmondta, hogy az MTA és az Akadémiai Kiadó között 2013-ban megkötött keretszerződés megújítása esedékessé vált. A KFB javasolja, a keretszerződés újra tárgyalását, és kéri, hogy a módosítandó szöveg kialakításába a bizottságot is vonják be (4/2015 (2015.III.18.)).

A szeptemberi ülésen tájékoztattam az Osztályt arról, hogy az MTA elnöke külön elnöki keret terhére 1 M Ft összeggel támogatta Braun Tibor „A kémiai Nobel-díjra érdemes taxisofőr” című könyvének kiadását, amely a 2008 és 2015 között a Magyar Kémikusok Lapjában megjelent 37 cikket tartalmazza. A támogatást az elnöknel az osztályelnökkel közösen került kérelmezésre. Az Osztály tagjai egyhangúlag elfogadták a

meghívásra javasolt folyóiratok listáját, amely bővült a Középiskolai Kémiai Lapok kiadvánnyal. A Természet Világa folyóirat esetében az Osztály jelezte: a lap több osztály közös kezdeményezésével kerüljön támogatásra (33/2015. (IX. 22.)).

A decemberi osztályülésen beszámoltam a royalty lekötésével kapcsolatos változásokról (2. Táblázat): a royalty felhasználásáról az Osztály továbbra is saját hatáskörben dönt. Az első részlet megérkezik még az adott évben, és le kell kötni még a tárgyévben. Ezt az összeget a Magyar Kémiai Folyóirat kiadására fordította eddig az Osztály. Javasoltam, hogy a Magyar Kémiai Folyóirat kiadása mellett fordítson az Osztály a Magyar Kémikusok Lapjának támogatására. Az Osztály állásfoglalásában (63/2015. (XII. 08.)) nyílt, egyhangú szavazással a WILEY-VCH VERLAG GmbH-től 2015 második felében beérkezett royalty bevétel (1.125.000 Ft) egy részét, 400.000,- Ft-ot a Magyar Kémiai Folyóirat kiadási költségeire fordítja és 725.000 Ft-tal pedig a Magyar Kémikusok Lapjának kiadási költségeit támogatja.

A KFB december 9-i ülésén áttekintette és elfogadta a 2014. és 2015. évi támogatás felhasználásáról, illetve a maradványokról szóló beszámolót. Elhangzott, hogy a 2015. évi könyv- és folyóirat-kiadási támogatás (a KFB keret) könyvekre 50 M Ft, folyóiratokra 90 M Ft a pályázati döntést követően teljes egészében lekötésre került.

2016

A februári osztályülésen jeleztem, hogy hat pályázat érkezett a meghívásos folyóirat pályázatra. Két remek ismeretterjesztő jellegű könyv, két szaktudományos munka, valamint két korábban elektronikusan megjelent egyetemi tankönyv, könyv formájában történő kiadására érkezett pályázat. A beadási határidő 2015. november 26. volt. A tankönyvek megjelentetése ugyan nem az MTA elsődleges feladata, de tekintettel a könyvek fontosságára és az egyetemek helyzetére, javasoltam támogatásukat. Az elektronikus kiadás támogatásával kapcsolatos vitában elmondtam, hogy a pályázati felhívásban benne van az elektronikus kiadás támogatása, tehát ez nem kizáró ok. A tavalyi évben az Osztály támogatta Zrínyi Miklós művét, amely csak elektronikusan jelent meg. Az Osztály egyhangúlag elfogadta a javasolt támogatási sorrendet, támogatási összegeket, valamint kérte az osztályfelelőst: a KFB foglalkozzon az elektronikus megjelentetés és az adatbázisokhoz való hozzáférés támogatásának problémájával (11/2016. (II. 16.)) (lásd 1. Táblázat).

A KFB ügyrendjének megfelelően 2016-ban is két ülést tartott. Az MTA elnöke 2016-ra vonatkozóan a folyóiratokra meghívásos, a könyvekre nyílt pályázatot írt ki. A KFB március 22-i ülésén kialakította a támogatásra javasolt pályázatok listáját, a kiadványtervet (2/2016. 2016. (III. 22.)), amelyet az MTA elnöke hagyott jóvá. A könyvek támogatási keretét az MTA elnöke a KFB elnöke javaslatára egyszeri átcsoportosítással 55 M Ft, a folyóiratokét 95 M Ft-ra emelte. 2016 májusában további 5 tudományos mű megjelenését támogatta 5 M Ft értékben, és júliusban újabb hét műét 8,6 M Ft-tal. Az ülésen felvetődött, hogy a) költségracionalizálási szempontból célszerű lenne, ha az MTA-nak lenne saját

kiadója, b) fel kell mérni, hogy mely folyóiratok fizetnek tiszteletdíjat szerzőinek és melyek nem. A kiadókkal kapcsolatosan Véber János, a KFB titkára elmondta, hogy a jelenlegi nyílt pályázati rendszerben nem lehet egyetlen kiadót sem előnyben részesíteni. A KFB elfogadta a bizottság MTA 2016. évi közgyűlése számára készülő beszámolójának tervezetét (3/2016. (2015.III.22.)). A KFB ülésén az Osztályt Hudecz Ferenc távollétében Iván Béla képviselte.

Az Osztály márciusi ülésén Iván Béla akadémikus beszámolt arról, hogy a KFB elfogadta a javaslatot (támogatási sorrend és összeg) mind a könyv, mind a folyóiratok támogatása esetén. Részletesen beszámolt a támogatott művekről és a támogatás mértékéről. Megjegyezte továbbá, hogy az elmúlt évben jelentős összeg maradt az elnöki keretben, erre érdemes odafigyelni az év során. A támogatott művek kiadása esetén javasolt az Akadémiai Kiadót igénybe venni. A digitális kiadás kapcsán Iván Béla elmondta, hogy nemrég alakult egy bizottság, amely ennek elősegítését vizsgálja. A Krisztallográfiai adatbázis tagsági díjának kifizetése az MTA KFB támogatásának igénybevétele helyett az érintett egyetemek és kutatóintézetek (ELTE, TTK) támogatásával javasolt.

Decemberben az Osztály 34 igen szavazat (89,47%), 2 nem szavazat (5,26%) és 2 tartózkodás mellett javasolta, hogy Hudecz Ferenc akadémikus maradjon az Osztály delegált tagja az MTA Könyv- és Folyóirat Kiadó Bizottságában a következő ciklusban (66/2016. (XII. 13.)).

A KFB második tárgyévi végi ülését 2016. december 14-én tartotta. Ezen megtárgyalta a 2015-2016-os támogatása felhasználásának állását és a 2017-es terv előkészítésével kapcsolatos feladatokat. A 2017-re vonatkozó pályázatok beadási határideje 2016. december 4. volt. A könyvtámogatási keret várhatóan 50 M Ft, a folyóirattámogatási keret pedig 90 M Ft. Ezen az ülésen tárgyalta meg a KFB a 2013-ban, az Akadémiai Kiadó és az MTA között kötött folyóirat-keretszerződés megújítására vonatkozó javaslatot. A módosítások célja, hogy a tudományos osztályoknak a 2013 előtti időszakhoz hasonlóan legyen nagyobb beleszólása a folyóirat főszerkesztőknek kiválasztásába, emellett a folyóiratok után a kiadó által fizetendő royalty-összegek elszámolását is célszerű pontosítani.

2017

Az Osztály februári ülésén egyhangúlag elfogadta a javaslatot a 2017 évi folyóirat (20/2017. (II. 21.)) és könyvkiadás (21/2017. (II. 21.)), támogatásra (lásd 1. Táblázat). A könyvek támogatására 4 125 000 Ft támogatást igényel az Osztály a KFB-től, amely kiegészítésre kerülne a royalty második részével (750 000 Ft). Lente Gábor közgyűlési képviselő megjegyezte, hogy a felsorolt könyvek nem eredeti kéziratok, hanem korábban kiadott művek átdolgozásai, amely érthető, hiszen a pályázat feltétele a kész kézirat megléte. Javasolta a pályázati feltételek változtatását úgy, hogy egy részletes tervvel is pályázni lehessen a kész kézirat helyett. Véleménye szerint ez jelentősen segítené azt, hogy eredeti kéziratok is megjelenhessenek. Az osztályelnök elmondta, hogy a pályázati rendszer azért kér kész kéziratot, mert ezt megelőzően

többször is előfordult, hogy a már megítélt támogatásoknál nem készültek el időben a művek, ami a rendelkezésre álló támogatás felhasználásában jelentett nehézséget. KFB felelősként megjegyeztem, hogy az ebben az évben befutott igények egy része eredeti munka.

A KFB 2017-ben két ülést tartott. A KFB könyv- és folyóirat-támogatási kereteit az MTA elnöke a KFB elnökének kérésére 2017-ben egyszeri átcsoportosítással 5-5 M Ft-tal megemelte, ahogy ez a korábbi években is történt. Emellett az MTA elnöke a központi kiadványok kerete terhére, a tudományos osztályok könyvfelelősei és a KFB elnökének javaslatára 2017 májusában további 8 tudományos mű megjelenését támogatta 10,1 M Ft értékben. Az akadémiai publikációs támogatásokra rendelkezésre álló költségvetési forrást 2017-ben az MTA elnökének döntése értelmében nagymértékben kiegészítette az Akadémiai Kiadótól az MTA Vagyonkezelő Kft. részére fizetett 130 M Ft-os osztalék. Ebből a keretből a KFB – a tudományos osztályok javaslatai alapján – 20 M Ft-ot fordíthatott 20 tudományos könyv megjelentetésére és 25 M Ft-ot kiegészítő folyóirat-támogatásra 47 tudományos folyóirat esetében. (A keret többi részéből az Akadémia a kutatóhelyek hagyományos és Open Access publikációs forrásait növelte.) Így a 2017-es év kiemelkedő volt az akadémiai könyv- és folyóirat-kiadás támogatás szempontjából. A KFB 2017. március 31-én tartott ülésén alakította ki a támogatásra javasolt művek listáját, amelyet az MTA elnöke hagyott jóvá.

A KFB 2017. június 28.-i alakuló ülésén Solymosi László, a KFB újraválasztott elnöke köszöntötte Lovász László elnököt, aki elmondta, hogy a KFB-nek – tekintettel a tudományos könyv- és folyóirat-kiadásban világszerte zajló átalakulásokra, az Open Access kérdéseire – valószínűleg a korábbiaknál is összetettebb feladatai lesznek. A források felosztására vonatkozó javaslatok mellett szakmai kérdésekben is számít a Bizottság véleményére, javaslataira. Elmondta, hogy az Akadémiai Kiadó évente az MTA-nak fizetett osztalékát a jövőben a könyv- és folyóirat-kiadás céljaira kívánják fordítani. A meghívott, az MTA által évek óta támogatott folyóiratok között több olyan van, amelyeket akadémiai kutatóközpontok és intézetek adnak ki. E folyóiratok folyamatos, zökkenőmentes megjelenése érdekében a folyóiratok támogatása 2018-tól beépül a folyóiratokat kiadó kutatóhelyek költségvetésébe. A beépülő összeget a KFB folyóirat-támogatási keretéből különítik el, ugyanakkor az Akadémiai Kiadó említett osztaléka a kieső összegnél nagyobb mértékben fogja növelni a Bizottság keretét. Az új KFB tagok az MTA I. osztálya részéről Madas Edit, a IX. osztálya részéről Kiss György akadémikusok. Az ülésen javasoltam, hogy az interdiszciplináris Természet Világa folyóirat esetében a folyóiratlistában fel kell tüntetni, hogy az több osztály közös folyóirata.

A Magyar Tudomány folyóirat főszerkesztője, egyetértésben az MTA elnökével javasolta, hogy az MTA a folyóirat kiadói jogát adja át az Akadémiai Kiadó számára 2017. október 1-jétől. Ekként a kiadói feladatokat az MTA köztestületétől az Akadémiai Kiadó veszi át. A szerkesztőség működtetésével, a folyóirat egyes számainak előállításával, megjelentetésével és terjesztésével kapcsolatos igazgatási/szervezési feladatokat eddig az MTA Titkársága látta el. Továbbra is az MTA elnöke által megbízott főszerkesztő és a szerkesztőség felelős a tartalmak magas szakmai szinten történő előállításáért, és az MTA-t illetné meg a felelős szerkesztőségi tagok kijelölésének joga. Az Akadémiai Kiadó szervezi és finanszírozza a nyomdai és on-line megjelentetéshez, terjesztéshez, értékesítéshez kapcsolódó tevékenységet. A KFB tagjai 2017

szeptemberében elektronikus szavazás útján egyhangúlag javasolták, hogy a Magyar Tudomány kiadói jogait 2017. október 1-jétől az Akadémiai Kiadó gyakorolja. (A kiadóváltás az MTA Vezetői Kollégiuma döntése értelmében be is következett.)

A szeptemberi ülésen elmondtam, hogy a korábbi évhez képest változás történik az Osztály által támogatott meghívásos folyóiratok körében. Az MTA elnöke határozata értelmében a folyóiratok folyamatos megjelentetése érdekében az akadémiai kutatóközpontok/intézetek által kiadott folyóiratok támogatása 2018-tól beépül a folyóiratokat kiadó kutatóhelyek költségvetésébe. Így a „Kémiai Panoráma” folyóirat támogatása 2018-tól az MTA TTK költségvetésében biztosított, ezért e lap a meghívandó folyóiratok listáján nem szerepel. Az 5. helyen szereplő Természet Világa, a korábbi évek során kialakult gyakorlat szerint, a többi természettudományban érdekelt osztály közös finanszírozására javasolt. Az Osztály teljes egyetértésben elfogadta a KFB kiadási felelős által javasolt folyóirat listát (70/2017. (IX. 19.)).

2018

Az Osztály februári ülésén 31 igen szavazattal (88,57%), 4 nem szavazattal (11,43%) támogatta Náray-Szabó Gábor akadémikus jelölését a Könyv- és Folyóirat-kiadó Bizottság póttagságára (20/2018. (II. 20.)). Az ülésen elmondtam, hogy a 2018. évi felhívásra 4 folyóirat és 2 könyv pályázat érkezett. A pályázatok beadási határideje 2017. december 20. volt. A korábban pályázó „Kémiai Panoráma” folyóirat támogatása (1 000 000- Ft) beépült az MTA TTK költségvetésébe. A Természet Világa nem adott be pályázatot. Lente Gábor elmondta, hogy a Természet Világa januártól csökkentett tartalommal, gyökeresen megváltozott. Az osztályelnök a könyvek tervezett példányszáma felől érdeklődött. A pályázatok becsült számokat tartalmazzák. Hargittai István tájékoztatása szerint 1500 példányt terveznek kiadni a könyvből. Az Osztály egyhangúlag elfogadta a bemutatott javaslatokat (23/2018. (II. 20.), 24/2018. (II. 20.)) (lásd 1. Táblázat).

A KFB 2018-ban két ülést tartott. Április 13-án döntött a 2018. évi kiadási támogatási tervről, amelyet az MTA elnöke hagyott jóvá. A bizottság a pályázati keretből összesen 114,95 M Ft-ot fordíthatott könyv- és folyóirat-kiadás támogatására. Ehhez járult az MTA elnöke által biztosított 25,66 M Ft kiegészítő támogatásként. Az MTA kutatóhelyek által befogadott folyóiratok támogatása beépült az intézmények költségvetésébe, így további megjelenésük a KFB pályázat nélkül is biztosított. Tekintettel arra, hogy a korábbi KFB támogatásnál egyes esetekben nagyobb összeg épült be, a KFB folyóirat-támogatási kerete a korábbi 90 M Ft-hoz képest 64,95 M Ft-ra csökkent. A könyvtámogatási keret 50 M Ft, folyóirat-támogatási keret 64,95 M Ft. Az MTA elnöke a központi kiadványok kerete terhére, a tudományos osztályok könyvfelelősei és a KFB elnökének javaslatára 2018 áprilisában további 5 tudományos mű megjelenését támogatta 4,66 M Ft-tal. 2018 őszén 21 M Ft értékben támogatta 13 folyóirat és 13 könyv megjelenését az MTA fejezet maradványösszegeiből.

A szeptemberi ülésen tájékoztattam az Osztályt arról, hogy a KFB az idén is kikérte az osztályok véleményét a meghívandó folyóiratok rangsorolásával kapcsolatban. Elmondtam, hogy egy korábbi osztályülésen felmerült kérdés kapcsán bekértem a szerzői honoráriumra vonatkozó információt. Az Acta Alimentaria, a Magyar Kémikusok Lapja és a Magyar Kémiai Folyóirat esetében nem kapnak tiszteletdíjat a szerzők. A Középiskolai Kémiai Lapoknál a főszerkesztő, a szerkesztőbizottság elnöke és néha egy-egy szerző kap tiszteletdíjat. Az adatok birtokában is fenntartom a meghívandó folyóiratok sorrendjére vonatkozó javaslatot és megköszöntem Antal Zsuzsának annak beszerzésében nyújtott segítségét. Lente Gábor, az MTA doktora elmondta, hogy a Természet Világa folyóirat nagyon átalakult az elmúlt évben. Főszerkesztője egy éve távozott, a jelenlegi megbízott főszerkesztő az Élet és Tudomány folyóirat főszerkesztője. Áprilisban az utolsó szerkesztő is távozott. Jelenleg a lapot az Élet és Tudomány folyóirat munkatársai mellétevékenységként állítják össze. A folyóirat tartalma jelentősen csökkent. Nagyon sajnálatos az, hogy a Természet Világa, amelynek első száma 1869-ben jelent meg, és amelynek 149. évfolyama jelenik meg éppen, hamarosan meg fog szűnni. Javasolta, hogy a támogatásra való meghívás helyett az MTA próbálja megszerezni a TIT-től a kiadási jogokat és saját kezelésbe venni. Ez illene az MTA ismeretterjesztői tevékenységébe. Az elhangzottak alapján kiegészítettem a beterjesztett javaslatot: az Osztály kérje fel a KFB-t, hogy az MTA a Természet Világa folyóirat kiadásával kapcsolatos lehetőségeket mérje fel. Az Osztály egyhangúlag támogatta a javasolt folyóirat rangsort (61/2018. (IX.18.)).

Decemberben az Osztály ülésén javaslatot tettem a 2018-ban beérkezett royalty elosztására vonatkozóan (2. Táblázat): a Magyar Kémiai Folyóirat mellett a Magyar Kémikusok Lapja és a Középiskolai Kémiai Lapok is kapjanak támogatást. Lente Gábor közgyűlési képviselő a royalty bevétel szétosztásának gyakorlatáról kérdezett. Simonné Sarkadi Livia közgyűlési képviselő, mint a Magyar Kémikusok Egyesületének elnöke megköszönte a támogatást. Elmondta, hogy a royalty összeg szétosztása a hagyományoknak megfelelően történik. Örült annak, hogy 2019-ben a Középiskolai Kémiai Lapok is kap majd a támogatásból (erre először kerül sor). A KFB felelős jelezte, hogy a most javasolt royalty összegek kiegészítő tárgyalására márciusban lesz mód. Ekkor értékeli az Osztály a pályázatokat. A Kémiai Tudományok Osztálya teljes egyetértésben támogatta a javasolt összegeket (91/2018. (XII.11.)).

A KFB decemberi ülésén kapott tájékoztatást a korábbi évek támogatásainak felhasználásáról, továbbá a 2019-re vonatkozó pályázatokkal kapcsolatos feladatokról.

2019

Az Osztály februári ülésén elhangzott, hogy a Műszaki Kémiai Tudományos Bizottság elnöke, Bélafiné Bakó Katalin elnök javasolta a Hungarian Journal of Industry and Chemistry című folyóirat listára való felvételét. Javasoltam a meghívandó folyóiratok listájának kiegészítését.

A hozzászólásokban több kérdés merült fel: a szerzők között milyen arányban szerepelnek a hazaiak (Hargittai István), a jelen lévő ipari képviselőknek milyen tapasztalatai vannak a kérdéses újsággal kapcsolatban (Perczel András), a folyóirat mennyire viszi el a magyar műszaki kémia jó hírét a környező országokba (Náray-Szabó Gábor). Válaszában Abonyi János a szerkesztőbizottság tagja (aki a távollévő főszerkesztőt helyettesítette) elmondta, hogy a hetvenes években indult folyóirat a műszaki kémia területének egy fontos, megőrzendő, fejlesztendő értéke. Bár statisztikával nem rendelkezik, jelezte, hogy a szerkesztőbizottság egyaránt törekszik a publikációk minőségének biztosítására, a külföldi szerzők szerepeltetésére és a doktoranduszi lehetőségek biztosítására. Az Osztály - egy nem szavazat mellett - úgy döntött, hogy további tájékozódás után a kérdésben a következő ülésen dönt (10/2019. (II.19.)). A márciusi ülésen bemutatott adatok, továbbá Hargittai István akadémikus támogató levele alapján javasoltam a szaklap felvételét a meghívandó folyóiratok listájára. Ez lehetőséget ad arra, hogy a 2019 őszi megjelenő felhívásra a szerkesztőség pályázatot nyújtson be és amennyiben az Osztály ezt 2020 tavaszán úgy ítéli meg, kaphasson MTA támogatást. A javaslat 1 tartózkodás mellett támogatást nyert (29/2019. (III.19.)).

A 2019. évi felhívásra 5 folyóirat- és 6 könyv kiadás-támogatási pályázat érkezett. A pályázatok beadási határideje 2018. december 20. volt. A kiírás – tekintettel a 2018-ban az Európai Unióban hatályba lépett szigorú adatvédelmi szabályozásra (GDPR) – a szokásosnál hosszabb előkészítést igényelt. Lente Gábor megerősítette korábbi véleményét: a Természet Világa folyóiratot az MTA-nak kellene kiadnia. A Magyar Kémikusok Lapját az egyesületi tagok postán kapják meg, ez 2 M Ft költséget jelent, ami igen megterhelő. Többen felvetették, hogy a fiatal kémikus társadalom elérésére új megoldásokat kell keresni, támogatni. Sohár Pál akadémikus a Magyar Kémiai Folyóirat főszerkesztőjeként köszönetet mondott a lap évek óta tartó támogatásáért. A folyóirat immár 15 éve nagyon népszerű. Tisztázódott, hogy a Wiley kiadótól csak az MTA részére történik a royalty átutalás. Az Osztálya 2 nem szavazat és 1 tartózkodás mellett elfogadta a javasolt folyóirat támogatási listát és támogatási összegeket (11/2019. (II. 19.)). Az Osztály 2 tartózkodás mellett elfogadta a javasolt könyv-támogatási listát és a támogatási összegeket azzal a kiegészítéssel, hogy Kajtár Márton „Változatok négy elemre” című könyvéhez az elnöki keretből további 1 M Ft-ot kér (12/2019. (II. 19.)) (lásd 1. Táblázat).

A februári ülésen beszámoltam arról is, hogy a Wiley kiadóval való kapcsolat megváltozott. A kiadó előzetesen nem tájékoztatta az Osztályt arról, hogy a royalty átutalások egymáshoz viszonyított mértéke átalakult. Eddig a royalty 50%-át az Osztály megkapta abban az évben, amikor ez generálódott, a maradék 50%-ot pedig a rá következő év elején (2. Táblázat). Ezzel szemben a változtatás után már tavaly 80%-ot utaltak és az idén fogják a maradék 20%-ot. Az első, korábbinál magasabb átutalt összeget még karácsony előtt le kellett kötni.

A KFB április 4-i ülésén megvitatta és elfogadta a 2019. évi könyv- és folyóirat támogatási kiadványtervet, valamint a Bizottság 2018. évi munkájáról készített beszámolót az MTA májusi közgyűlése számára. 2019. júliusban megismerte és levélsvavazás útján véleményt nyilvánított az Akadémiai Kiadó Zrt. kezdeményezéséről az MTA alapítású folyóiratok alapítói jogának átruházására vonatkozóan.

Az Osztály szeptemberi ülésén javaslatot tettem a 2020. évi meghívásos pályázatra meghívandó folyóiratokra. Új elemként jelent meg a listán a Hungarian Journal of Industrial Chemistry meghívása. A Kémiai Tudományok Osztálya egyhangúlag támogatta a javasolt folyóirat rangsort (60/2019. (IX.17.)).

Az MTA-hoz megkeresés érkezett az Akadémiai Kiadótól: a korábban átvett két folyóirat mellett további folyóiratok alapítói jogát vennék át, ami nem tévesztendő össze a tulajdonjoggal. Az Elnökségi előterjesztés június 25-én került megtárgyalásra. Döntés született arról, hogy az elnök kikéri a tudományos osztályok véleményét. A listán egyetlen olyan folyóirat szerepel, amely az Osztályhoz tartozik (Acta Alimentaria) és kiadását az MTA a KFB keretében pályázati alapon támogatja. Javasoltam az átruházás támogatását tekintettel arra, hogy az biztosítja a folyóirat folyamatos megjelentetését a kiadó büdzséjéből, abban az esetben is, ha az MTA költségvetése már nem tenné azt lehetővé. Hargittai Istváni akadémikus aggodalmát fejezte ki: az alapítói jogok átruházása ellentétben áll az MTA korábban megvitatott stratégiai terveivel. Véleménye szerint nem indokolták meg megfelelően az átruházás szükségességét. Simonné Sarkadi Livia kérdése az volt, hogy ez a kezdeményezés egyeztetve volt-e a folyóiratok szerkesztőségével. Elmondtam, hogy erről nincs tudomásom. Az osztályelnök kezdeményezte az általam összeállított határozati javaslat elfogadását. Az Osztály 4 tartózkodás mellet támogatta e folyóirat alapítói jogának – az MTA - Akadémiai Kiadó Zrt. szerződés keretében történő – átadását (61/2019. (IX.17.)).

Az osztályok által megválasztott KFB felelősök mandátuma a szabályzat értelmében időkorlát nélkül meghosszabbítható. Az Osztály 27 igen (90%), 2 nem (6,67%) és 1 érvénytelen szavazattal támogatta jelölésemet a következő ciklusra az MTA Könyv- és Folyóirat Kiadó Bizottságába (82/2019. (X.22.)).

A decemberi osztályülésen napirenden volt a 2019-ben beérkezett royalty (2 415 000 Ft) elosztására vonatkozó előterjesztés. Ebben az évben a KFB pályázatok kiírása csak a két ünnep között volt várható. Ezért az Osztálynak e feladatot úgy kell megoldania, hogy nem ismerné a pályázó folyóiratokat, támogatási kéréseiket. A korábbi évek tapasztalatai alapján javasoltam, hogy a Magyar Kémiai Folyóirat mellett a Magyar Kémikusok Lapja és a Középiskolai Kémiai Lapok mellett az Acta Alimentaria is kapjon támogatást a royalty forrásból. Az osztályelnök, valamint a Kémiai Tudományok Osztálya támogatta a javaslatot a 2019. évi royalty lekötésére (100/2019. (XII.10.)).

2020

Az Osztály januári ülésén bejelentésre került, hogy a 2020-ra vonatkozó akadémiai könyv- és folyóiratpályázat (KFB) kiírása megjelent az MTA honlapján. A pályázatok beadási határideje nagyon rövid volt, 2020. február 19. A felhívásra 5 folyóirat- és 4 könyvkiadási pályázat érkezett. A KTO márciusi ülésén 32 igen, 1 nem szavazat, 97% arányban elfogadta a KFB kiadási felelős javaslatát, a folyóirat és könyvkiadási támogatási

listákat, sorrendet (lásd 1.Táblázat) és a támogatási összegeket. Erről Fülöp Ferenc osztályelnök március 23-án levélben értesítette a KFB elnökét.

Az osztályelnök a februári ülésen bejelentette, hogy a Jelölőbizottság elnöke értesítette arról, hogy helyettem új KFB tagot kell az Osztálynak megbízni mivel kettőnél több cikluson keresztül töltöttem be ezt a tisztséget. Évek óta az a hallgatólagos gyakorlat alakult ki, hogy nem vették figyelembe a KFB esetében a „választott tisztségre mindenki csak egyszer választható újra” szabályt. A Jelölőbizottság a 2020. január 22-i ülésén egyhangúlag úgy határozott, hogy az Alapszabály előírásait a KFB esetében is be kell tartani. Az osztályelnök javaslata Náray-Szabó Gábor akadémikus, a KFB felelős helyettes, aki vállalja a megbízást. Az Osztály 30 igen (88,24%) és 4 nem szavazattal (11,76%) támogatta Náray-Szabó Gábor akadémikus KFB delegálását a következő ciklusra (23/2020. (II.18)). Az Osztály 34 igen (97,14%) és 4 nem szavazattal (11,76%) támogatta Nyúlászi László akadémikust a KFB-be póttagjaként.

A júniusi osztályülésen beszámoltam arról, hogy a korábbi gyakorlattól eltérően a KFB elektronikus úton döntött a javaslatról. A könyv pályázatok esetén a KFB figyelembe vette az Osztály javaslatait. Az első két helyezett megkapja a kért teljes összeget. A többletforrás szétosztása a lezajlott MTA vezetőség váltást követően történik majd. Lente Gábor közgyűlési képviselő felszólalásában elmondta, hogy anyagi támogatás esetén az Akadémia nem a szerzőt, hanem a kiadót támogatja. Az 1. 3. és 4. könyv közös kiadója a Typotex Kft. igazságosabbnak ítélné azt, hogy ne csak az 1. könyv kapja meg a kért támogatás 100%-át, hanem ez az összeg oszljon meg egyenlően mindhárom kiadvány között. Véleménye szerint ez biztosítékot jelentene arra, hogy mindhárom könyv megjelenjen. Válaszomban elmondtam, hogy a KFB javaslat kidolgozásánál a kiadók támogatása nem volt szempont. A tájékoztatást a módosított könyv- illetve folyóirat támogatási listákról az Osztály tagjai tudomásul vették.

Az osztályelnök megköszönte a lezárult 2013 és 2020 között végzett KFB felelősi munkámat. Megköszöntem az Osztály bizalmát és Antal Zsuzsa osztálytitkár hatékony segítségét.

A KFB tagjai, június 22-én elektronikus szavazás útján, 8 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül (nem szavazott 4 tag) elfogadták a 2020. évi kiadványterv-tervezetét. Felkérték a bizottság elnökét, hogy azt - az MTA egyéb fejezeti forrásból támogatásra javasolt művek listájával együtt - terjessze az MTA elnöke elé jóváhagyásra (1/2020/KFB). A KFB tagjai elektronikus szavazás útján, 8 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül (nem szavazott 4 tag) támogatják az MTA székfoglaló előadások online és/vagy papíralapú kiadásának akadémiai támogatására vonatkozó javaslatot. Kérik, hogy a tisztújítását követően a KFB újonnan megválasztandó elnöke folytasson egyeztetést az MTA új vezetésével a támogatás biztosításának lehetőségéről (2/2020/KFB).

Solymosi László, KFB elnök július 2-i email üzenetében tudatta, hogy Lovász László elnök úr aláírta ezen bizottság utolsó javaslatát. Köszönetet mondott a Bizottság valamennyi tagjának, a 11 könyvfelelősnek, „továbbá különösen Sándor Zita főosztályvezető-helyettesnek, a gazdasági ügyek fáradhatatlan intézőjének és Véber János titkársági szakreferensnek, az adminisztráció terhére viselő, mindig segítőkész titkárunknak. Bizottságunk kisebb változásokkal két cikluson, azaz hat éven keresztül működött együtt. Ezen idő alatt hozzávetőleg egy milliárd forintot osztott szét könyvekre és folyóiratokra. Úgy érzem, alázattal, tisztességgel szolgáltuk az Akadémia fontos ügyét. Köszönet ezért mindenkinek. Jó egészséget és hasznos munkálkodást kívánok, az új Bizottságnak pedig az ügy eredményes szolgálatát.”

Az Osztály KFB felelősi feladatok átadása keretében 2020. szeptember 27-én eljuttattam Náray-Szabó Gábor akadémikusnak és helyettesének Nyulászi László akadémikusnak a szükséges információt és dokumentumokat.

Összegzés

2012-től az MTA pályázati úton osztja szét a könyv- és folyóiratkiadási támogatást. 2013-tól a folyóiratok támogatására meghívásos, a könyvekre nyílt pályázatot ír ki az MTA elnöke. A meghívandó folyóiratok körét az illetékes tudományos osztályok határozzák meg, rendszeresen frissítették. A pályázatokat, elektronikus úton, az akadémiai Egységes Pályázati Keretrendszerben kell benyújtani. Az MTA az intézethálózat átadása előtt a kutatóintézetek költségvetésében 2018-tól biztosította az általuk kiadott folyóiratok támogatását. Az MTA KFB 2013 és 2020 között a Kémiai Tudományok Osztálya javaslatára 55 millió Ft értékben támogatta szakmai folyóiratok és könyvek kiadását. Az Osztály royalty bevétele ebben az időszakban több mint 18,5 millió Ft volt.

Az MTA KFB és a KTO által támogatott kötetek jelentős részét bemutatta az MTA Könyvtár és Információs Központ, illetve a SZAB:

Solymosi Frigyes: Egy kutató küzdelmei a szocializmusban és a demokráciában, 2014. június 5. SZAB székház.

Hargittai István, Hargittai Magdolna: Budapesti séták a tudomány körül, 2015. május 13.

Tömpe Péter (szerk.) a) Than Károly: Carbonidok, b) Magyar Kémikusok Lapja Repertórium 1946–2006, 2015. november 18.

Hargittai Magdolna: Nők a tudományban határok nélkül, 2015. november 25.

Braun Tibor: A Nobel-díjra érdemes taxisofőr - Interdiszciplináris kémiai kaleidoszkóp, 2016. március 4.

Sohár Pál: Elveimhez híven, konokul, 2016. október 28.

Hargittai István, Hargittai Magdolna: NewYork-i séták a tudomány körül, 2017. június 7.

Hargittai Magdolna, Hargittai István: Moszkvai séták a tudomány körül, 2019. február 27.

Hargittai István: Mozaikokból egy élet, 2019. szeptember 26.

